

Az Alkotmánybíróság részére
1015, Budapest, Donáti u. 35-45.

Kúria útján
ügyszám: Pfv.IV.20.904/2021/5.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/05058-0/2021	
Érkezett: 2021 DEC 29.	
Példány: 3	Kezelőiroda: 1
Melléklet: 35 db	<i>lu</i>

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott **Dr. Szegedi Zsolt** ügyvéd

Indítványozó jogi képviselőjeként az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján állapítsa meg a Kúria Pfv.IV.20.904/2021/5. szám alatt meghozott ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg azt, mert sérti Indítványozó Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében garantált információszabadsághoz való jogát.

Indítványomat az alábbiakban kifejtett indokokkal támasztom alá.

I. Tényállás

Indítványozó 2018. április 20-án fordult közérdekű adatigényléssel a [REDACTED] Korlátolt Felelősségű Társasághoz (a továbbiakban: alperes). A közérdekű adatigénylés alapja alperesi európai uniós alapból, illetve közpénzből finanszírozott tíz beruházás, melyek tekintetében alperes a közbeszerzési pályázatok nyertese, illetve a nyertes konzorciumok tagja. Indítványozó adatigénylése kiterjedt az alperes által beszerzett és/vagy beépített összes építőanyag, továbbá minden felhasznált materiális eszköz pontos típusára és összes mennyiségére, továbbá arra, hogy az alperes a beszerzett és/vagy beépített egyes építőanyagokat és felhasznált materiális eszközöket mely eladótól, milyen áron, milyen mennyiségben szerezte be, valamint azoknak a dokumentumoknak a kiadására, amelyek alátámasztják az építőanyagoknak az eladók részére történő kifizetését.

Alperes a 2018. április 23-án átvett kérelmet nem teljesítette.

Indítványozó 2018. június 4-én keresettel fordult a Székesfehérvári Törvényszékhez, az Alaptörvény 39. cikke, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 3. § 5. és 6. pontjai, a 27. § (3) és (3a) bekezdései, a 28-31. §-ai, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:88. §-ára tekintettel, kérve a kért közérdekű adatok kiadására kötelezni alperest. A keresetet 2021. január hó 11. napján akként pontosította, hogy elsődlegesen arra tekintettel kérte a keresetlevélben megjelölt adatok kiadását, hogy

azok közérdekű adatok, másodlagosan pedig arra hivatkozott, hogy azok közérdekből nyilvános adatok (Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.281/2020/9. jkv. 2. oldal).

1. Az első eljárás

Az elsőfokon eljáró Székesfehérvári Törvényszék 2018. június 12. napján 48.P.20.228/2018/4. számú végzésében visszautasította a keresetlevelet, a bíróság szerint ugyanis az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 20. és 21. alcíme szerint “két különböző eljárásrend az irányadó”. A bíróság szerint a jogalkotó a közfeladatot ellátó és a nem közfeladatot ellátó szervezetek között differenciál, aminek értelmében “a megjelölt alperessel szembeni igényérvényesítés az Infotv. rendelkezései alapján csak a cégbírósági törvényességi felügyeleti eljárás keretében belül, ekként bírósági nemperes eljárásban érvényesíthető”.

Indítványozó fellebbezést nyújtott be az elsőfokon eljáró bíróság végzésével szemben.

A másodfokon eljáró Győri Ítéltábla 2018. október 24. napján az elsőfokú bíróság végzését helyben hagyta Pkf.I.25.611/2018/2. számú végzésével. Álláspontja szerint “elsőfokú bíróság végzésének felülbírálatára során abban a jogkérdésben kellett állást foglalni, hogy az Info tv. 2014. március 15-től hatályos 27. § (3), (3a) és (3b) bekezdéseinek rendelkezései az államháztartás alrendszerébe tartozó valamely személlyel pénzügyi vagy üzleti kapcsolatot létesítő személlyel (természetes személlyel, jogi személlyel, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel) szemben a (3) bekezdés szerint üzleti titoknak nem minősülő közérdekből nyilvános adat megismerése iránti igény kizárólag a (3b) bekezdés szerinti eljárás keretében, a tájékoztatásra kötelezett felett a törvényességi felügyelet gyakorlására jogosult szerv eljárása során, annak keretei között, avagy az Info tv 21. címében (a 28.-31. §-ában) szabályozottak szerint bíróság előtt, polgári peres eljárás során (is) érvényesíthető.” A másodfokú bíróság szerint “kétséget kizáróan megállapítható, hogy a magánszféra által kezelt közérdekből nyilvános adatok nyilvánosságra hozatala iránti igény érvényesítése során a jogosult (bárki) nem választhat a törvény 27. § (3b) bekezdése által biztosított nemperes, illetve a 31. §-ban szabályozott peres eljárás között”, a jelen ügyben az Infotv. 27. §-a szerint kizárólag a nemperes út vehető igénybe, perindításra nem ad lehetőséget a 27. § a másodfokon eljáró bíróság álláspontja szerint.

Indítványozó a másodfokú végzéssel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.

A Kúria 2020. április 8. napján Pfv.IV.20.083/2019/3. számú végzésében megállapította, hogy “a kereset érdemi elbírálásának nincs eljárásjogi akadálya, ezért tévesen utasította vissza a jogerős végzés a keresetlevelet a Pp. 176. § (1) bekezdés b) pontja alapján arra tekintettel, hogy az adatmegismerési igény teljesítésének megtagadása esetén csak törvényességi felügyeleti eljárás keretében, polgári nemperes eljárás kezdeményezhető”, így a jogerős ítéletet az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

Vizsgálva, hogy “az Infotv. 27. § (3b) bekezdése kizárja-e az Infotv. 27. § (3a) bekezdésének hatálya alá eső alperes kezelésében lévő és a (3) bekezdés szerint minősülő közérdekből nyilvános adatra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségének megtagadása esetén az Infotv. 31. § (1) bekezdése alapján polgári peres eljárás keretében a bírósági út igénybevételének lehetőségét” (Indokolás, [16]), továbbá hivatkozva az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdésére, az Alaptörvény 28. cikkére, valamint az Alkotmánybíróság 34/1994. (VI. 24.) számú határozatára, “a Kúria arra a következtetésre jutott, hogy az Infotv. 27. § (3a) bekezdése szerinti, az államháztartás alrendszerébe tartozó személlyel pénzügyi vagy üzleti kapcsolatot létesítő személy részéről a közérdekből nyilvános adatról való tájékoztatás megtagadása esetén az adatmegismerési igény – az Infotv. 28. § (1) bekezdése (a közérdekből nyilvános

adatok megismerésére a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni), valamint 31. § (1) bekezdése (az igénylő a közérdekű adat megismerésére vonatkozó igény elutasítása esetén a bírósághoz fordulhat) rendelkezései alapján – a bíróság előtt polgári peres eljárásban érvényesíthető, függetlenül attól, hogy az Infotv. 27. § (3b) bekezdése a cégtörvény hatálya alá tartozó (jogi) személy (gazdasági társaság) esetében a törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezését is lehetővé teszi.” (Indokolás, [17])

A Kúria hivatkozott az Alkotmánybíróság 3026/2015. (II. 9.) számú határozatára is, annak vonatkozásában, hogy “az Infotv. rendelkezéseinek azon kiegészítése [27. § (3a) bekezdés], amely szerint, ha a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely az államháztartás alrendszerébe tartozó valamely személlyel pénzügyi vagy üzleti kapcsolatot létesít, köteles e jogviszonnyal összefüggő és a (3) bekezdés alapján közérdekből nyilvános adatra vonatkozóan – erre irányuló igény esetén – bárki számára tájékoztatást adni, lényegében az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésének végrehajtási szabályaként fogható fel; az Info tv. 31. §-a pedig - a 28. § (1) bekezdése alkalmazásával – teljes körű bírói jogvédelmet biztosít a közérdekből nyilvános adat igénylőjének is arra az esetre, ha igényét elutasították, vagy a teljesítésre nyitva álló, vagy az adatkezelő által meghosszabbított határidő eredménytelenül telt el. Így az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése és a 39. cikk (2) bekezdése érvényesüléséhez szükséges garanciák megteremtődtek a közpénzek felhasználása terén.” [Indokolás, 19]

2. A megismételt eljárás

A Székesfehérvári Törvényszék 2021. január 11. napján 26.P.20.281/2020/9. sz. ítéletében a keresetet elutasította, arra való hivatkozással, hogy álláspontja szerint “Magyarország Alaptörvényének kilencedik módosításával az Alaptörvény 39. cikk (3) bekezdésében foglalt definíció alapján – amely szerint közpénz az állam bevétele, kiadása és követelése – az alperes nem kötelezhető ezen adatok kiadására, miután az európai uniós forrásokból elnyert közbeszerzési pályázatokon az európai uniós forrásokból a részére juttatott összeg fenti jogszabályhely alapján közpénznek nem minősül,” valamint “az Infotv. mint végrehajtási szabály sem alkalmazható, hiszen olyan adatok kiadására nem köteles az alperes, amelyek nem felelnek meg az Alaptörvény 39. cikk (3) bekezdésében írtaknak.” (Indokolás, [54-55])

Indítványozó fellebbezést nyújtott be az elsőfokon eljáró bíróság ítéletével szemben.

A másodfokon eljáró Győri Ítéltábla 2021. április 29. napján Pf.III.20.050/2021/3. sz. ítéletében megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét akként, hogy kötelezi az alperest a kért adatok kiadására. Indokolásában hivatkozott arra, hogy az Infotv. “27. § (3) bekezdésének értelmében ... „közérdekből nyilvános adatként nem minősül üzleti titoknak... az európai uniós támogatás felhasználásával... kapcsolatos adat”. Tehát a törvény rendelkezése a perrel érintett adatokat közérdekből nyilvános adatoknak minősíti, egyúttal kivonja őket az üzleti titok megismerhetőséget gátló védőernyője alól.” (Indokolás, [53]) Megállapította, hogy “a felperes megalapozottan kéri az alperes - mint a megjelölt projektekkel érintett, és az államháztartás alrendszerébe tartozó önkormányzatokkal, illetve állami tulajdonú gazdasági társaságokkal pénzügyi, üzleti kapcsolatot létesítő - gazdasági társaság kötelezését a felperes által kért, az európai uniós támogatások felhasználásával összefüggő, közérdekből nyilvános adatok kiadására.” (Indokolás, [55])

A [REDACTED] Korlátolt Felelősségű Társaság (alperesi félként) felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a jogerős ítélettel szemben.

A Kúria 2021. szeptember 22. napján Pfv.IV.20.904/2021/5. számú - jelen indítvány alapjául szolgáló - ítéletében a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Kúria szerint "a másodfokú bíróság tévesen tekintette a felperes megismerés iránti igényében megjelölt adatokat az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése és az Infotv. 3. § 6. pontja alapján közérdekből nyilvános adatoknak." (Pfv.IV.20.904/2021/5., Indokolás [17]), az Infotv. 27. § (3a) rendelkezéséből pedig a bírói döntés szerint "az következik, hogy a közérdekből nyilvános adat tekintetében a tájékoztatási kötelezettség csak az olyan jogviszonnnyal összefüggésben áll fenn, amely az államháztartás alrendszerébe tartozó valamely személlyel létrejött pénzügyi vagy üzleti kapcsolatra vonatkozik." (Pfv.IV.20.904/2021/5., Indokolás, [17])

II. Az indítványozói jogosultság

A. Érintettség

Az Abtv. 27. § (2) bekezdés a) pontja szerint jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy, aki a bíróság eljárásában fél volt. Indítványozó a Pfv.IV.20.904/2021. számú ügy felpereseként vett részt a bírósági eljárásban, így közvetlen érintettsége fennáll.

Az Abtv. 27. § (2) bekezdés c) pontja szerint jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy, akinek jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed. Indítványozó Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésben deklarált információszabadsághoz való alapvető jogát közvetlenül sérti a bírói döntés, az Alaptörvény ugyanis deklarálja, hogy mindenkinek joga van a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Az Alaptörvényből fakad Indítványozó azon jogosultsága, hogy az alapügy tárgyát képező közérdekű adatokat adatigénylés útján korlátozásmentesen megismerhesse.

Indítványozó speciális érintettségét megalapozza továbbá, hogy foglalkozását tekintve oknyomozó újságíró, mely tevékenységét úgy tudja csak ellátni, ha a közérdekű adatok megismerhetőek számára. Az adatigénylés jogalkalmazói gátlása közvetlenül kihatással van munkavégzése eredményességére, közvetetten pedig információszabadsághoz való jogára, mely állampolgárként is megilleti.

B. Jogorvoslat kimerítése

A jelen Indítványban támadott **Pfv.IV.20.904/2021/5.** számon, a Kúria felülvizsgálati eljárásában hozott ítéletével szemben további jogorvoslatra nincs törvényes lehetőség.

C. Határidő

Indítványozó jogi képviselője számára a Kúria a döntést 2021. október 19. napján kézbesítette. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.

Indítványozó alkotmányjogi panaszát a törvényes határidőn belül terjeszti elő.

D. Az Alaptörvényben biztosított jog sérelme

Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése szerint mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

Indítványozó Alaptörvény szerinti információszabadsághoz való alapvető jogát az alábbiakban kifejtettek szerint sérti a Kúria Pfv.IV.20.904/2021/5. számú határozata.

E. A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség és az ügy alapvető alkotmányjogi jelentősége

Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség a következő. Ha a Kúria az Infotv. rendelkezéseit indítványozónak az Alaptörvény VI. cikkében biztosított információszabadságával valamint az alapjogok korlátozásának igazolási feltételeit rögzítő I. cikk (3) bekezdéssel összhangban értelmezte volna, nem hozhatta volna meg az indítványozó számára kedvezőtlen ítéletet, amelynek következtében az igényelt adatokhoz nem férhet hozzá. A Kúria ráadásul az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésének a közpénzek átláthatóságának követelményével ellentétes, szűkítő jogértelmezését választotta, mellyel ellehetetlenítette a felülvizsgálat keretében hozott kúriai döntés a közérdekű adatok kiadásának jogalapját, indokolatlanul szűkítette Indítványozónak az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében lefektetett alapvető jogát.

A jelen indítványban támadott kúriai döntés szerint “az alperes arra helyállóan hivatkozott a felülvizsgálati kérelmében, hogy a jogerős ítélet az Infotv. 27. § (3) bekezdését megsértve olyan adatok megismerhetővé tételére kötelezte, amelynek kiadására – azok közérdekű vagy közérdekből nyilvános jellegének hiánya miatt – nem kötelezhető. Az alperes a keresetben megjelölt 10 közbeszerzési eljárásban nyertes ajánlattevőként, konzorcium társult tagjaként, illetve önállóan uniós forrásokból finanszírozott beruházási projektekben végzett kivitelezési munkákra kötött az államháztartás alrendszerébe tartozó ajánlatkérőkkel vállalkozási szerződést a pályázat elnyerését követően.” (Pfv.IV.20.904/2021/5., Indokolás [15])

A Kúria elmulasztotta felismerni, hogy az Indítványozó által igényelt adatokat az Indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdéséből és az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdéséből következően közérdekű adatokként megismerni jogosult. A Kúria annak ellenére nem alkalmazta az Alaptörvény vonatkozó rendelkezéseit, hogy döntésében elismerte: az adatigénylések tárgya közbeszerzési eljárások keretében, uniós források bevonásával megvalósult kivitelezés.

Alapvető alkotmányjogi jelentősége van Indítványozó álláspontja szerint annak, hogy az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésének vonatkozásában az Alkotmánybíróság az európai uniós forrásokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül az államháztartáson kívüli természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezetek számára odaítélt, természetben vagy pénzben juttatott támogatásokról állapítsa meg, hogy azokra – közpénz jellegükre tekintettel – kiterjed a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő, Alaptörvényben biztosított alapvető jog.

Indítványozó nem kéri az Alkotmánybíróságtól sem a bírói döntés felülmérlegelését, sem annak vizsgálatát, hogy “az indítványozó által kiadni kért konkrét adatok [az erről szóló törvény szerint] közérdekű, közérdekből nyilvános adatnak minősülnek-e”, tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság kimondta, hogy “[e]nnek megítélése ugyanis bírósági hatáskör.” {3/2018. (IV. 20.) AB határozat, Indokolás [36]}

Indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében deklarált közérdekű adatok megismeréséhez való jogában esett sérelmének orvoslását kéri az Alkotmánybíróságtól, figyelemmel az Alkotmánybíróság 3/2018. (IV. 20.) AB határozatára is, mely korábban megállapította, hogy “alkotmánybírósági hatáskör lenne, ha az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése alapján a »közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok« fogalmát kellene értelmezni, vagyis azt,

hogy az Alaptörvény e körben milyen adatokat minősít közérdekű adatnak.” {3/2018. (IV. 20.) AB határozat, Indokolás [36]}. Jelen indítvány ugyanakkor azt az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést veti fel, hogy egy bizonyos adatkör tekintetében hogyan értelmezendő az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésének közpénzfogalma az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében garantált információszabadság tükrében, utóbbi joggal összhangban, melynek korlátozására kizárólag az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében lefektetett szükségességi-arányossági teszt irányadó.

III. Az alkotmányos közpénz-fogalom horizontális terjedelmének alaptörvény-ellenes bírói értelmezése és ennek jelentősége az információszabadság mint alapjog terjedelmére nézve

Az Alaptörvény és az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján kimunkált közpénz-fogalom a közpénz elvonhatatlan közérdekű jellege tekintetében szoros kapcsolatban áll az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése által garantált alapvető joghoz. Az Alaptörvény általános keretét az Alkotmánybíróság tölti ki az alkotmányos közpénz-fogalom horizontális terjedelmének meghatározásával.

A jelen indítványban támadott bírói döntés az elsőfokon eljáró Székesfehérvári Törvényszék ítéletét hagyta hatályban, amely az alkotmányos közpénzfogalommal ellentétes, alaptörvény-ellenes értelmezéssel úgy ítélte, hogy az európai uniós források nem tartoznak az Alaptörvény 39. cikke szerinti közpénzfogalom alá, így nem érvényesítette Indítványozó Alaptörvény VI. cikk szerinti alkotmányos jogosultságát az Indítványozó álláspontja szerint közérdekű adatok megismeréséhez. A hatályba helyezett elsőfokú döntés az alkotmányos közpénzfogalom horizontális terjedelmét önkényesen, alaptörvény-ellenes csonkítja az európai uniós források önkényes kivonásával a fogalom alól. Az európai uniós forrásokkal való gazdálkodás megismerhetősége is közérdek, ahogyan a közbeszerzések átláthatósága is az. Indítványozó európai uniós forrásokból zajló közbeszerzési eljárások iránti adatigénylésének bírói útját ellehetetlenítő hatályos elsőfokú döntés az alábbiakban kifejtettek szerint sérti, mert önkényesen korlátozza Indítványozó információszabadsághoz fűződő alapvető jogát.

A. “A demokratizmus egyik alapköve”

Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése szerint mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Az Alkotmánybíróság Magyarország Alaptörvényének negyedik módosítása (2013. március 25.) hatálybalépését követően, az Alaptörvény Záró és egyes rendelkezések 5. pontja kapcsán úgy foglalt állást, hogy „az újabb ügyekben vizsgálendő alkotmányjogi kérdések kapcsán felhasználhatja a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket és alkotmányossági összefüggéseket, ha az Alaptörvény adott szakaszának az Alkotmánnyal fennálló tartalmi egyezése, az Alaptörvény egészét illető kontextuális egyezősége, az Alaptörvény értelmezési szabályainak figyelembevétele és a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya, és szükségesnek mutatkozik azoknak a meghozandó döntése indokolásába történő beillesztése” {13/2013. (VI. 17.) AB határozat, Indokolás [32]}. Az Alkotmánybíróság már több korábbi határozatában megállapította, hogy a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog Alkotmányban, illetve Alaptörvényben való szabályozása között szövegszerű egyezés mutatható ki, emiatt az Alkotmányon alapuló értelmezés, kidolgozott alkotmányos elvek alkalmazása az újabb döntésekben is indokolt {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [38]; 2/2014. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [16]; 5/2014. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [26], 4/2015. (II. 13.) AB határozat, Indokolás [25]}.

Az Alkotmánybíróság autonóm értelmezéssel határozta meg az információszabadsághoz való alapvető jog alkotmányos gyakorlatát. A testület 34/1994. (VI. 24.) AB határozatában megállapította, hogy, [a]

nyílt, áttetsző és ellenőrizhető közhatalmi tevékenység, általában az állami szervek és a végrehajtó hatalom nyilvánosság előtti működése a demokratizmus egyik alapköve, a jogállami államberendezkedés garanciája. A nyilvánosság próbája nélkül az állam polgáraitól »elidegenedett gépezetté«, működése kiszámíthatatlanná, előreláthatatlanná, kifejezetten veszélyessé válik, mert az állam működésének átláthatatlansága fokozott veszélyt jelent az alkotmányos szabadságjogokra”. {34/1994. (VI. 24.) AB határozat, Indokolás IV. 6.}

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése utáni következetes gyakorlatában is kiemelt alapjogként kezeli a közérdekű adatok megismeréséhez való jogot, amelyet a véleménynyilvánításhoz fűződő alapvető jogból vezet le. Az Alkotmánybíróság 2/2014. (I. 21.) AB határozata megerősítette, hogy “a közérdekű adatok megismeréséhez való alapjog mint a kommunikációs alapjogok egyik nevesített joga korlátozhatóságával kapcsolatban az Alkotmánybíróság több döntésében is kimondta, hogy nem korlátozhatatlan alapjog ugyan, de a szabad véleménynyilvánításhoz való jog gyakorlásának egyik feltételeként és annak részeként kitüntetett alkotmányos védelemben részesül. A nyílt, áttetsző és ellenőrizhető közhatalmi tevékenység, általában az állami szervek és a végrehajtó hatalom nyilvánosság előtti működése a demokratizmus egyik alapköve, a jogállami államberendezkedés garanciája.” {2/2014. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [43]}

A 21/2013. (VII. 19.) AB határozat állami kötelezettséggként azonosította a közérdekű adatokhoz való hozzáférés biztosítását, rögzítve, hogy: “a közérdekű adatokra főszabályként a nyilvánosság-elv vonatkozik. Ennek érvényesüléséhez szükséges, hogy az arra köteles adatkezelő a közérdekű adatok megismerését – proaktív módon, illetve adatigénylés alapján – biztosítsa” {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás, [35]}.

Az Alkotmánybíróság 3252/2016. (XII. 6.) AB határozatában a közérdekű adatigényléshez való alkotmányos jogosultságot is deklarálta a következőképp: “az Alaptörvényben rögzített alapvető jognak tehát a közérdekű adatok megismerésére irányuló adatigénylés útján lehet érvényt szerezni (már amennyiben a közérdekű adatok proaktív közzétételére nem kerül sor). Az adatigénylés jogosítványa nélkül a közérdekű adatok megismeréséhez való jog valódi alanyi jogot nem is tudna jelenteni. Az alapvető jog biztosításával ezért elválaszthatatlanul összefonódik az adatigénylés lehetőségének, illetve az adatigény teljesítésének megfelelő biztosítása.” {3252/2016. (XII. 6.) AB határozat, Indokolás [25]}

B. A közpénzekre vonatkozó adat speciális közérdekű adat

Az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok.

Az Alkotmánybíróság 21/2013. (VII. 19.) AB határozatában kimondta, hogy “az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése a közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok vonatkozásában rögzíti egyedül kifejezetten, hogy azok közérdekű adatok.” {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [34]} A határozat szerint “az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése – a közérdekű adatok egyik fajtájával, a közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatokkal összefüggésben – a rendelkezés szövegében kifejezetten megjeleníti a közérdekű adatként történő alaptörvényi minősítés célját: az átláthatóság és a közélet tisztasága elvének biztosítása. Ez az elv – a Nemzeti hitvallásban foglaltakat figyelembe véve – nem csak a közpénzek és a nemzeti vagyona vonatkozó, hanem általában véve a közfeladatok ellátásával összefüggő adatok kezelése szempontjából is irányadó.” {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [32]}

A 3026/2015. (II. 9.) AB határozatában az Alkotmánybíróság rögzítette a közpénzek közérdekűségével kapcsolatban, hogy “a 39. cikk (2) bekezdése a VI. cikk tartalmát konkretizálja a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal való gazdálkodásra akkor, amikor kimondja, hogy 1. minden, közpénzekkel gazdálkodó szervezet a nyilvánosság előtt köteles elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával, 2. a közpénzek kezelését az átláthatóság és a közélet tisztasága elvének érvényesülésével kell végezni, 3. a közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok.” {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [28]}

Azt, hogy a közpénzek az Alaptörvény értelmében közérdekű adatok, az Alkotmánybíróság a saját gyakorlatában is megerősítette. A 8/2016. (IV. 6.) AB határozatban kifejtette, hogy “az Alaptörvény »A közpénzek« című fejezetben [39. cikk (2) bekezdés] a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásra vonatkozóan konkrétan rögzíti a nyilvánosság előtti elszámolás, illetve az átláthatóság és a közélet tisztaságának az elvét. Ennek garanciájaként az Alaptörvény konkrétan kimondja azt is, hogy a közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok. Egy **speciális adatkört** tehát – függetlenül az adatkezelő személyétől, attól, hogy adott esetben milyen szervtípusba tartozik, milyen jogi formában működik vagy milyen tevékenységet folytat – **maga az Alaptörvény minősít közérdekű adatnak.**” {8/2016. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [17]}

Az Alkotmánybíróság 3/2018. (IV. 20.) AB határozata az Alaptörvény előterjesztői indokolására hivatkozva megerősítette, hogy “az Alaptörvény »A közpénzek« című fejezetében tehát »fokozott védelmet biztosít a közpénzeknek és a nemzeti vagyonnak, valamint garanciákat rögzít az ezekkel való felelős és átlátható gazdálkodás érdekében». Ahogyan a testület rámutatott, “a közpénzekkel való gazdálkodást érintő egyik fontos garanciális előírás pedig éppen az, hogy: »[a] közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.«” {3/2018. (IV. 20.) AB határozat, Indokolás [45]}

Ahogy a 4/2021. (I. 22.) AB határozat fogalmaz: “az Alaptörvény immáron nemcsak a közhatalom, hanem kimondottan a közpénzek felhasználásának vonatkozásában is transzparenciát követel.” {4/2021. (I. 22.) AB határozat, Indokolás [33]}

Az Alkotmánybíróság 3026/2015. (II. 9.) AB határozatában a közpénzekre vonatkozó adatok kiadásával kapcsolatban állapította meg az információszabadsághoz való alapvető jog sérelmét: “azzal, hogy a közérdekű adatok kiadását kérő indítványozó a bírósági eljárások ellenére sem jutott hozzá a közérdekű adatokhoz, sérült az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében számára is biztosított jog, a közérdekű adatok megismeréséhez való joga, az információszabadság elve és az Alaptörvény 39. cikk 3026/2015. (II. 9.) AB határozat 1255 (2) bekezdése is.” {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [28]}

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában következetesen érvényre juttatja a közpénzekre vonatkozó adatok megismerhetőségének biztosítását az Alaptörvény 39. cikkének (2) bekezdésével összhangban, mely ennek a speciális adatkörnek alkotmányos szinten deklarálja a közérdekű minősítését.

C. Az uniós forrás speciális közpénz

A Kúria felülvizsgálati ítélete által hatályban hagyott elsőfokú bírói döntés azért utasította el Indítványozó keresetét, mert a Székesfehérvári Törvényszék indokolása szerint **az uniós forrás nem minősül közpénznek.**

Ítéletében a közpénzekre vonatkozó Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésének rendelkezését azonosította a Székesfehérvári Törvényszék, “a törvényszék álláspontja szerint azonban Magyarország Alaptörvényének kilencedik módosításával az Alaptörvény 39. cikk (3) bekezdésében foglalt definíció

alapján – amely szerint közpénz az állam bevétele, kiadása és követelése – az alperes nem kötelezhető ezen adatok kiadására, miután az európai uniós forrásokból elnyert közbeszerzési pályázatokon az európai uniós forrásokból a részére juttatott összeg fenti jogszabályhely alapján közpénznek nem minősül.” (26.P.20.281/2020/9., Indokolás [54])

Az elsőfokú bírói döntés szerint “olyan adatok kiadására nem köteles az alperes, amelyek nem felelnek meg az Alaptörvény 39. cikk (3) bekezdésében írtaknak.” (26.P.20.281/2020/9., Indokolás [55])

Az elsőfokú bírói döntés annál jobban nem alapozta meg a döntését, hogy rámutatott az Alaptörvény 39. cikkének (3) bekezdésére, így lényegében érvelés nélkül döntött érdemben. Ismeretes a jogalkalmazás számára, hogy az Alaptörvény rendelkezései szükségképpen tömörök, azok tartalmának kibontását az Alkotmánybíróság végzi mint az Alaptörvény autentikus értelmezésére jogosult szerv, az Alkotmánybíróság gyakorlata egy-egy szövegbeliségében tömör cikket könyveket megtöltő értelmezési tartalommal tölti meg (ld. Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés: Magyarország független, demokratikus jogállam.)

Az Alaptörvény 39. cikk (3) bekezdése annyit mond ki, hogy *közpénz az állam bevétele, kiadása és követelése*. Az elsőfokú bírói döntés szerint ezen “jogszabályhely” alapján a közbeszerzési pályázatok uniós forrásai nem minősülnek közpénznek. Az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése *általános keretet* ad a közpénz értelmezésére. Ahogy nem szerepel a központi költségvetésből származó forrás fogalma a mondatban, úgy az uniós forrás sem. Nem következik ebből, hogy a központi költségvetésből származó közpénz ne lenne közpénz. Ahogy az sem, hogy az uniós forrás ne lenne közpénz. Az uniós forrás ezzel ellentétben éppen hogy ab ovo minden esetben közpénz, annak egy speciális köre.

Az uniós források több, alkotmányjogilag releváns szempontból is közpénznek minősülnek.

Tekintettel arra, hogy Magyarország az Európai Unió tagállama, így az európai uniós alapokból részesülő tagállamként minden Európai Uniótól származó forrást a tagállam kap európai uniós tagságára tekintettel, függetlenül attól, hogy célhoz kötöttek, így a cél meghatározását közvetlenül nem befolyásolhatja a végrehajtó hatalom, ettől függetlenül az állam bevétele az összeg minden pályázat esetében, tehát az Alaptörvény 39. cikkének (3) bekezdése alapján is közpénz.

Másrészt az Európai Unió pályázati forrásait a tagállamok közfeladatok megvalósítására vehetik igénybe (pl. oktatási intézmények fejlesztése, úthálózat javítása), így tartalmi szempontból is – közfeladat megvalósítására felhasználható pénz – közpénznek minősül a kizárólag közfeladat megvalósítására fordítható összeg.

Ráadásul az Európai Unió pályázati forrásainak fedezetét az Európai Unió közbevételei adják. Következésképpen ezek a pályázati források alkotmányos közpénzügyi szempontból mind forrásukat, fedezetüket, mind pedig felhasználási céljaikat tekintve a nemzeti, tagállami közpénzekkel azonos sajátosságokat mutatnak.

Az uniós források tagállami kezelésével – pályázati úton – megbízott személy vagy szervezet tehát közénzt kezel, így közérdekű jellegükre való tekintettel ezen adatok megismerése Indítványozó információszabadságának alapjogi terjedelmébe tartozik.

Indítványozó ráadásul tíz olyan beruházással kapcsolatosan igényelt adatokat, melyek közbeszerzési eljárás keretében valósultak meg, így már csak a közbeszerzés állami jellegére tekintettel is elvitathatatlan az adatok közérdekű volta, ekképp az Indítványozó információszabadságának kiterjedése ezen adatok megismeréséhez való jogra.

IV. Az alkotmányos közpénz-fogalom vertikális terjedelmének alaptörvény-ellenes bírói értelmezése és ennek jelentősége az információszabadság mint alapjog terjedelmére nézve

A közpénz Alaptörvény által kiemelt fontosságú átláthatóságának garanciája a közpénzekkel való gazdálkodás vertikális vonatkozásainak követhetőségében rejlik: annak biztosításában, hogy a közpénzekkel való gazdálkodás szerződéses szintjei ne képezhessék gátját a közpénz útjai megismerésére irányuló információszabadságnak, ekképp a folyamat teljes terjedelme transzparens legyen.

A jelen indítványban támadott bírói döntés az elsőfokú bíróság ítéletébe foglalt érvelést azonban olyan tartalommal egészítette ki, mellyel a kúriai ítélet inherens módon – a hatályban hagyott elsőfokú döntés előző pontban kifejtett alaptörvény-ellenes tartalmán túl – tovább korlátozza Indítványozó információszabadsághoz fűződő alapvető jogát a közpénz követhetőségét egy ponton megállítva, a fővállalkozói szinttől lefelé ellehetetlenítve. Márpedig ha bármelyik önkényesen kijelölt ponttól lehetetlenné válik a közpénz követhetősége: az egész folyamat elveszíti transzparens jellegét.

Tekintve, hogy nem tartalmaz azonban sem az Alaptörvény, sem az ágazati szabályozás arra vonatkozó rendelkezést, hogy a közpénz-jelleg olyan minőség, mely egy bizonyos időpont vagy szerződéses szint után bármilyen meg tudna szűnni, *a contrario* következik pusztán az Alaptörvény rendelkezéseiből is, hogy a közpénz-jelleg olyan minőség, mely meghatározott esetekben kategorikusan fennáll, ha pedig fennáll, akkor nem szűnhet meg bizonyos feltételek bekövetkeztekor (tekintve, hogy nem feltételes jellegű szabályozással jött létre).

A bírói döntés szerint azonban “Az alperes által az államháztartás alrendszerébe tartozó személlyel kötött szerződés teljesítése érdekében létrejött szerződésekre és az egyéb tevékenységekre létrejött szerződéses jogviszonyokban keletkezett adatok nem vonhatók az Infotv. 27. § (3a) bekezdésében előírt, tájékoztatási kötelezettséggel érintett jogviszonyokra vonatkozó adatok körébe, emiatt nem terjed ki rájuk az alperes adatszolgáltatási kötelezettsége.” (Pfv.IV.20.904/2021/5., Indokolás [19])

Általános és aggasztó jelenség (ún. tévhit), hogy a közpénzek a közfeladatok megvalósításához vezető szövevényes útjaik homályában elveszthetnék közpénz-jellegüket. A közpénzek átláthatóságáról szóló törvényi rendelkezések pont azt a célt szolgálják, hogy ne lehessen a közpénzek útjait szem elől téveszteni. Ezért garanciális jellege van a közpénzek útjai megismerhetőségének a kiindulási ponttól a felhasználásig: csak az út teljes terjedelmében vizsgálható ugyanis, hogy átláthatóan történt-e a közfeladat megvalósítása (akár állami, akár uniós forrás legyen az a közpénz.)

A közpénz alkotmányos funkciója a meghatározott közfeladatok véghezvitele, így a közpénz útja minden esetben a közpénz allokálásával (akár a központi költségvetést, akár egy uniós pályázatot tekintünk) kezdődik, és a közfeladat megvalósításával fejeződik be. Azonban a közpénz közpénz-jellege a közfeladat megvalósultakor sem tűnik el: az átláthatóság egyik biztosítéka, hogy követhető legyen a közpénz útja, a másik pedig, hogy megismerhető legyen az erre vonatkozó közérdekű adat akkor is, miután a közfeladat megvalósult, ezzel garantálva az átlátható és fenntartható gazdálkodást (Alaptörvény N) cikk (1) bekezdés). Az információszabadság mint alanyi alapjog széles terjedelme e további, az átláthatóságot szolgáló alaptörvényi rendelkezésekkel együtt értelmezendő.

A kúriai döntés adós marad annak a megalapozásával, hogy amennyiben a közpénzből megvalósuló közfeladatot megvalósító alvállalkozók ügyleteire nem vonatkozna a közpénzek átláthatóságának követelménye, akkor hogyan lehetne elszámolni a közfeladat megvalósulásakor az állami, illetve uniós pályázatok tekintetében. Ha egy pályázat csak a feléig átlátható, akkor nem átlátható.

A 7/2020. (V. 13.) AB határozat szerint “állami támogatásban részesülő vagy más módon az államháztartással – a közpénzek felhasználásával – kapcsolatba kerülő szervezetek (például: cégek, civil szervezetek) esetében a **vonatkozó adatok nyilvánosságának a követelménye közvetlenül visszavezethető az Alaptörvény 39. cikk (1) bekezdésének a támogatás felhasználására irányuló tevékenység átláthatóságát előíró szabályára**, továbbá a (2) bekezdés első mondatára, amely szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával.” {7/2020. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [27]}

Az Alkotmánybíróság 21/2013. (VII. 19.) AB határozata garanciális értelemben deklarált, hogy “figyelembe véve azonban azt, hogy az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése szerint a nyilvánosság előtti elszámolásra a „közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet” köteles, az általuk kezelt közérdekű adatokhoz való hozzáférést – különösen erre irányuló igény esetén – a közfeladatot ellátó szerveken kívüli szervezetnek is biztosítani kell.” {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás, [35]}

Az Alkotmánybíróság 3026/2015. (II. 9.) AB határozata kimondta, hogy “az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdéséből – különösen annak utolsó mondatából – tehát egyértelműen következik, hogy a közérdekű adatszolgáltatás kötelezettsége nem függvénye annak, hogy közérdekű adatot birtokló szervezet milyen szervtípusba tartozik, milyen tulajdonban van, milyen tevékenységet folytat, *a közérdekű adatszolgáltatásra irányuló kötelezettséget önmagában megteremti az a tény, hogy a szervezet közérdekű adatot birtokol.*” {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [19]}

A 7/2020. (V. 13.) AB határozat szerint “az a jogértelmezés áll az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésével és 39. cikk (2) bekezdésével összhangban, amely az adatnyilvánosság biztosítására irányuló alaptörvényi kötelezettség kapcsán figyelembe veszi, hogy *az érintett személy vagy szervezet közpénzekkel gazdálkodik-e.* Ezért egyrészt a közfeladatot ellátó szervek körét az Infotv. alkalmazásában *tágan kell értelmezni*, másrészt pedig a közérdekből nyilvános adatok tekintetében a közfeladatot ellátó szervek mellett az Infotv. 27. § (3) bekezdése szerinti adatok tekintetében az Infotv. 27. § (3a) bekezdése alapján a nem közfeladatot ellátó szerveket és személyeket is tájékoztatási kötelezettség terheli.” {7/2020. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [29]}

Az Alkotmánybíróság a fentiekben kifejtettek szerint többször megerősítette, hogy az adatkezelő kiléte nem lehet gátló tényező a közérdekű adatok átláthatósága tekintetében. A kúriai döntés által hivatkozott “szerződéses szint” valójában egy másfajta megnevezése az adatkezelő személyének. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján a közpénzre vonatkozó adatot az adatkezelés tárgyi hatálya szerint kell felismerni, függetlenül az adatkezelő személyétől – mely vonatkozik arra is, hogy a közpénzből megvalósuló közfeladat végrehajtásának láncolatában milyen szerepet tölt be (addig, amíg azonosítottan kezel közpénzt). Az Alkotmánybíróság nem engedhet teret annak a bírói gyakorlatnak, mely az átláthatósággal szemben a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok szűkítő értelmezését törekszik érvényre juttatni.

Tévesen következtet a kúriai döntés az Infotv. 27. § (3a) bekezdéséből arra, hogy az abban meghatározott körön túl már ne lenne érvényesíthető – és érvényesítendő – a közpénzek átláthatóságának követelménye. A tájékoztatási kötelezettség teljesítésének személyi körét határozza meg a bekezdés, nem pedig a teljesítés alapjának *tárgyi, tartalmi körét.*

Az Infotv. 27. § (3) bekezdését beemelő, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2013. évi XCI. törvény javaslatában (a továbbiakban: javaslat) olvasható általános indokolása szerint “a magánszférának azon szereplői is, amelyek az államháztartás valamely alrendszerével pénzügyi, illetve üzleti kapcsolatot

létesítettek, kötelesek a kezelésükben lévő közérdekből nyilvános adatok megismerését lehetővé tenni, az adatigényléseket teljesíteni.”

A bírói döntés az Infotv. rendelkezésére alapozva azt állítja, hogy “jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy a szerződéses kapcsolatoknak mely szintjére terjed ki az adatszolgáltatási kötelezettség; az alperesnek az államháztartás alrendszerébe tartozó személlyel való kapcsolata az alperes alvállalkozóira, illetve a velük kötött szerződésekre kiterjesztően nem alkalmazható, még akkor sem, ha az államháztartás alrendszerébe tartozó személy részben vagy egészben a kifizetést európai uniós forrásból teljesítheti [Pfv.IV.21.057/2019/5.,Pfv.IV.21.250/2019/6.]” (Pfv.IV.20.904/2021/5., Indokolás [18])”

A bírói döntés tehát az Infotv. rendelkezéseire hivatkozva a közpénzek átláthatóságát csak egy bizonyos “szint” eléréséig tartja biztosítandónak, nem számolva azzal, hogy a “szint” után a közpénzekkel való gazdálkodás jelentős része történik. Ez az értelmezés ellentétes az Alkotmánybíróság által kidolgozott közpénzek átláthatóságát érvényesítő közérdekű adatok megismeréséhez való joggal. Nem túlzás azt állítani, hogy a kúriai döntés a közpénzzel való gazdálkodás és az ezekhez kapcsolódó információszabadság mint alapjog jéghegyének csak a csúcsát védené – a valódi közpénzmozgás átláthatatlanságának utat engedve, kizárva azt az információszabadság terjedelméből.

Az Infotv. 27. § (3) bekezdésének az Alaptörvény rendelkezéseivel és azok alkotmányos tartalmával összhangban lévő alkalmazása nem eredményezhette volna Indítványozó információszabadsághoz való alapvető jogának sérelmét.

Az Alkotmánybíróság a közpénzekre vonatkozó adatokat az adatok tárgya szerint minősíti közérdekűnek, tekintet nélkül az adatkezelők személyére. Az Alkotmánybíróság 21/2013. (VII. 19.) AB határozata a *kivételnélküliség* főszabályát határozta meg a közpénzzel gazdálkodó szervezetek gazdálkodásának nyilvánossága körében azzal, hogy megállapította: “kötelezettek az alapjog céljára figyelemmel általában az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint egyéb közfeladatot ellátó szervek és személyek. Figyelembe véve azonban azt, hogy az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése szerint a nyilvánosság előtti elszámolásra a „közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet” köteles, az általuk kezelt közérdekű adatokhoz való hozzáférést – különösen erre irányuló igény esetén – a közfeladatot ellátó szerveken kívüli szervezetnek is biztosítania kell.” {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [35]}

A bírói döntés is hivatkozik az Alkotmánybíróság 4/2021. (I. 22.) AB határozatára, feldézve, hogy az Alkotmánybíróság “a kötelezett kört illetően megállapította, hogy »egyfelől az adatszolgáltató jogállása vagy tevékenysége [közfeladatot ellátó szerv vagy személy az Info tv. 28. § (1) bekezdése alapján], illetve magának az adatnak a milyensége határozza meg {lásd: 3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [19]}. Utóbbi megállapítás értelmében tehát **a kötelezett köre szélesebb a közfeladatot ellátó szervek vagy személyek körénél.**»” (Pfv.IV.20.904/2021/5., Indokolás [14]) Szintén megerősíti a kúriai döntés az Alkotmánybíróság 4/2021. (I. 22.) AB határozatából, hogy “az Alkotmánybíróság értelmezésében a »[k]ötelezettek az alapjog céljára figyelemmel általában az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint egyéb közfeladatot ellátó szervek és személyek. Figyelembe véve azonban azt, hogy az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése szerint a nyilvánosság előtti elszámolásra a ‘közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet’ köteles, az általuk kezelt közérdekű adatokhoz való hozzáférést - különösen erre irányuló igény esetén - **a közfeladatot ellátó szerveken kívüli szervezetnek is biztosítania kell.**»”(Pfv.IV.20.904/2021/5., Indokolás [14])

Az Alkotmánybíróság fent bemutatott töretlen gyakorlata szerint ugyanis a közpénzekre vonatkozó alaptörvényi rendelkezés nem az egyén információszabadságának, alapvető jogának inherens korlátját képező alkotmányos norma, hanem éppen ellenkezőleg, az információszabadság terjedelmét szélesítő, annak terjedelmét a kérdéses adatokat kezelő szerv, személy kilététől függetlenül garantáló rendelkezés. A támadott bírósági döntés tehát alaptörvényi jogalap nélkül próbálja meg oly módon szűkíteni inherens korláttal Indítványozó információszabadságát, hogy e korlátozás – inherens lévén- ne is essék az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés szerinti teszt alá. Az ilyen korlátozás kirívóan önkényes.

V. Az uniós forrásokra vonatkozó adatok közérdekűek

Az Alaptörvény E) cikke alapján Magyarország az Európai Unió tagállamaként közreműködik az európai egység megteremtésében és nemzetközi szerződés alapján egyes hatásköreit az Európai Unió intézményei útján gyakorolja.

Az Európai Unió költségvetésének általános kereteit az Európai Unió Működéséről szóló szerződés határozza meg. Az Európai Unió Működéséről szóló szerződés 310. cikke szerint az Unió éves költségvetését a 314. cikkben megállapított szabályokkal összhangban az Európai Parlament és a Tanács határozza meg.

Az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdése szerint minden nagykorú magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy az európai parlamenti képviselők választásán választó és választható legyen.

Az Alaptörvény és az európai uniós nemzetközi szerződések olyan együttműködési keretet hoznak létre, melyben a tagállami polgárok aktív alakítói az európai uniós költségvetésnek, aktív résztvevői annak és aktív részesülői is (például olyan pályázati források felhasználása útján, melyekre kiterjedt Indítványozó adatigénylése).

Az Európai Unió költségvetésének bevételei oldalában is hangsúlyos szerepe van a tagállamoknak: “az EU bevételei a tagállami hozzájárulásból, az Uniótól kívülről behozott termékekre kivetett importvámokból, a nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladékon alapuló új hozzájárulásból, valamint az uniós előírásokat nem teljesítő vállalkozásokra kiszabott bírságokból állnak össze.”¹

Az Európai Unió költségvetésének kiadásai pedig a tagállamok javára a tagállamokkal együttműködésben valósulnak meg: közvetlen (Európai Bizottság általi) irányításban, megosztott (Európai Bizottság és a tagállami hatóságok együttműködése általi) irányításában, valamint más szervezet irányításával valósítja meg. “A megosztott irányítás keretében az Európai Bizottság és a tagállamok nemzeti hatóságai – például minisztériumok vagy más közintézmények – egyaránt felelősek egy adott program működtetéséért. Az uniós programok mintegy 70%-a így működik.”²

Magyarországon a kormányzaton belül külön az európai uniós források felhasználásáért felelős államtitkárság működik. A kormányzat jelentős munkáját teszi ki az európai uniós források felhasználásának koordinálása, tekintve, hogy “a 2021–2027-es időszakban: a költségvetési kiadások mintegy háromnegyedét a tagállami hatóságok az Európai Bizottsággal közösen kezelik”³

Mind Magyarország EU-n belüli tagállamkénti részvételéből adódóan, mind az európai uniós költségvetésben való aktív tagállami részvételre tekintettel az európai uniós források felhasználására vonatkozó minden adat a köz érdekében közérdekű, így az európai uniós forrásokat *sui generis* jelleggel

¹ https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/budget/revenue_hu

² https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/find-funding/funding-management-mode_hu

³ https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/budget/spending_hu

a közpénzek alkotmányos jogcímén túl önálló jogcímen is megilleti a közérdekűség, így azok ennél fogva is az információszabadság alanyi alapjogának terjedelmébe esnek.

Feltéve, de meg nem engedve, hogy az Alkotmánybíróság szerint az európai uniós források nem minősülnek közpénznek, azok felhasználásának közérdekű – és így a köz érdekében transzparenciát követelő – jellege a fentiekben kifejtettek alapján az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése szerinti információszabadsághoz való alapvető jog alapján közvetlenül megállapítható.

A jelen indítványban támadott bírói döntés az ügyben azt a másodfokú ítéletet helyezte hatályon kívül, mely elismerte az európai uniós források felhasználására vonatkozó információ (törvény által is deklarált) közérdekből adódó nyilvánosságát.

A támadott bírói döntés nem ismerte el, hogy az európai uniós források felhasználására vonatkozó adatok köre olyan közügy, melynek nyilvánossága és megismerhetősége az állampolgárok számára elengedhetetlen a közügyekben való részvételhez. Tekintve az európai uniós finanszírozás állampolgári részvételi lehetőségeit is, akár az Európai Parlamenten keresztül képviselőként a költségvetés megalkotójaként, akár a költségvetésből fakadó pályázatok vállalkozókénti megvalósítójaként nélkülözhetetlen a transzparens jellege az európai uniós források felhasználásának, máskülönben az állampolgárok nem tudnának kellő ismeretek birtokába jutni demokratikus részvételi jogaik gyakorlásához.

Az Alkotmánybíróság az elsőfokú bírói döntés és a kúriai felülvizsgálati határozat szűkített értelmezésével szemben a közérdek tartalmi keretét alkotmányos értelemben határozza meg a közérdekű adatokra irányadó gyakorlatában. Az előző pontban is felhívott alkotmánybírósági értelmezés megerősíti, hogy a közérdekű adatok köre autonóm módon azonosítható, *“a közérdekű adatszolgáltatásra irányuló kötelezettséget önmagában megteremti az a tény, hogy a szervezet közérdekű adatot birtokol.”* {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [19]}

Már a 32/1992. (V. 29.) AB határozatában a közügyek és a közérdekű adatok összefüggésében mondta ki az Alkotmánybíróság, hogy *“a közérdekű információkhoz való szabad hozzáférés lehetővé teszi a választott népképviselői testületek, a végrehajtó hatalom, a közigazgatás jogszerűségének és hatékonyságának ellenőrzését, serkenti azok demokratikus működését. A közügyek bonyolultsága miatt a közhatalmi döntéshozatalra, az ügyek intézésére gyakorolt állampolgári ellenőrzés és befolyás csak akkor lehet hatékony, ha az illetékes szervek felfedik a szükséges információkat.”* {32/1992. (V. 29.) AB határozat, Indokolás III. 1.}

A 34/1994. (VI. 24.) AB határozat pedig elvi éllel rögzítette a közügyek átláthatóságának garanciájaként az információszabadságot: *“[a] nyilvánosság, a közhatalom demokratikus működésének a próbája. A közérdekű adatok megismerhetősége tehát a közhatalom, a közügyek intézésének áttetszőségét, mint alapvető demokratikus intézmény garanciáját is jelenti.”* {34/1994. (VI. 24.) AB határozat, Indokolás III. 1.}

Az uniós források felhasználásával kapcsolatos adatok közérdekű jellege adódik az Alkotmánybíróság információszabadsággal kapcsolatban kimunkált gyakorlatából is. Az Alkotmánybíróság ugyanis az információszabadsághoz fűződő alapvető jogot kommunikációs alapjogként értelmezi (a III. A. pontban kifejtettek szerint), mely *“a szabad véleménynyilvánításhoz való jog gyakorlásának egyik feltételeként és annak részeként kitüntetett alkotmányos védelemben részesül”* {2/2014. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [43]}. Az információszabadság olyan tekintetben is előfeltétele a véleménynyilvánításhoz való jognak, mivel a véleménynyilvánításhoz való jogot az Alkotmánybíróság a közügyek megvitatásának magjából vezeti le, melyben a közügyekkel kapcsolatos szótartalmat kifejezetten védelmezi.

A közügyek megvitatásának alapja pedig a közügyekkel kapcsolatos információk megismerése. Jelen esetben a magyar állampolgár európai uniós parlamenti képviselő, az európai uniós parlamenti képviselőt megválasztó magyar állampolgárok, a magyar vállalkozók, valamint – az európai uniós költségvetés megalkotásában az Európai Parlamenten kívüli másik testület, a Tanács révén az európai uniós költségvetés meghatározásában szerepet kapó kormány alakításában a választások útján befolyással rendelkező – minden magyar választópolgár számára megalapozott döntéshozataluk feltételeként elengedhetetlen az átláthatósága az európai uniós források felhasználásának.

Tekintettel arra, hogy a véleménynyilvánításhoz való alapvető jognak előfeltétele az Alkotmánybíróság értelmezésében az információszabadsághoz való alapvető jog, az is megállapítható, hogy az információszabadsághoz való alapvető jog garanciális feltétele az állampolgárok tájékoztatását biztosító oknyomozó újságírók közérdekű információhoz való jutásának biztosítása (az információszabadság állami intézményvédelmi keretéből adódóan).

A közérdekű adatok megismerhetőségét az információszabadsághoz való alapvető jog érvényesítésével az állam minden állampolgár számára kötelezően kell, hogy biztosítsa. Az állam ellehetleníti az állampolgárok közérdekű információhoz való hozzáférését minden esetben, amikor ezt a kötelezettségét – jogalkalmazói szinten a közérdekű adat kiadatásának megtagadásával – nem teljesíti.

Az információszabadsághoz való alapvető jog ellehetlenítésnek különösen súlyos esete áll fenn jelen ügyben, melyben a bírói döntés az állampolgárok közügyekben való tájékozódását elősegítő újságírói hivatásrendet képviselő Indítványozót fosztja meg nemcsak a tájékozódás, hanem a tájékoztatás demokratikus és alkotmányos lehetőségétől is.

VI. A szűkségtelen és aránytalan alapjogkorlátozás

A jelen indítványban támadott kúriai döntés hatályon kívül helyezte az *Alaptörvény rendelkezéseivel összhangban álló, az Alaptörvény rendelkezéseit kifejezetten érvényesítő* másodfokú bírói döntést. A bírói döntés – hatályon kívül helyezve az Alaptörvény rendelkezésén alapuló döntést – és hatályba helyezte az alapjogi mérlegelést nélkülöző elsőfokú bírói döntést úgy, hogy ezáltal saját döntése is nélkülözi az Alaptörvénnyel való összhangot.

A kúriai döntés az Alaptörvénynél alacsonyabb szintű jogi normát, az Infotv. rendelkezéseit az Alaptörvény olvasatával ellentétesen alkalmazva állapította meg, hogy “az alperes által az államháztartás alrendszerébe tartozó személlyel kötött szerződés teljesítése érdekében létrejött szerződésekre és az egyéb tevékenységekre létrejött szerződéses jogviszonyokban keletkezett adatok nem vonhatók az Infotv. 27. § (3a) bekezdésében előírt, tájékoztatási kötelezettséggel érintett jogviszonyokra vonatkozó adatok körébe, emiatt nem terjed ki rájuk az alperes adatszolgáltatási kötelezettsége.” (Pfv.IV.20.904/2021/5., Indokolás [19])

A kúriai döntés tehát eloldotta magát az Alaptörvénytől, és a döntést kizárólag – és Alaptörvény-ellenes módon – jogszabályi értelmezésre tekintettel hozta meg. Arra hivatkozott hogy az Infotv. 27. § (3) bekezdését sértette meg Indítványozó azzal az adatigénnyel, mellyel alperest “olyan adatok megismerhetővé tételére kötelezte, amelynek kiadására – azok közérdekű vagy közérdekből nyilvános jellegének hiánya miatt – nem kötelezhető.” (Pfv.IV.20.904/2021/5., Indokolás [15])

A Kúria döntésében kifejezetten az Alaptörvénnyel – és a másodfokú ítélet Alaptörvény alapján hozott döntésével – szembehelyezkedve hozta meg a döntését.

Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

A kúriai döntés ellentétes az Alaptörvény 28. cikkével, ugyanis az Infotv. rendelkezéseinek értelmezésekor figyelmen kívül hagyta az Alaptörvényt, sőt, az Alaptörvény által nevesített információszabadsághoz való alapvető joggal ellentétesen, Indítványozó közérdekű adatok megismeréséhez való alapjogát sértő döntést hozott.

A Kúria által hatályban hagyott elsőfokon meghozott bírói döntés pedig az Alaptörvény 39. cikkének (3) bekezdése félreértelmezésével sértette meg Indítványozó közérdekű adatok megismeréséhez való, Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében garantált alapjogát.

Az alapjogkorlátozó döntések sértik Indítványozó alapvető jogát azért is, mert nem felelnek meg az alapjogkorlátozás Alaptörvény szerinti mércéjének.

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

A közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jog korlátozhatóságával részletesen foglalkozott az Alkotmánybíróság.

Az Alkotmánybíróság kimondta, hogy "a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog nem abszolút jog: más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával törvényben korlátozható. „Egy demokratikus társadalomban tehát a közérdekű adatok nyilvánossága a főszabály; ehhez képest a közérdekű adatok nyilvánosságának korlátozását kivételnek kell tekinteni.” {12/2004. (IV. 7.) AB határozat, Indokolás [III.]}

Az alkotmánybírói gyakorlat szerint azonban az információszabadságot korlátozó rendelkezéseket megszorítóan kell értelmezni, mert „az információszabadság, a közhatalom gyakorlásának nyilvánossága, az állam és a végrehajtó hatalom tevékenységének átláthatósága, ellenőrizhetősége feltétele a bírálat jogának, a kritika szabadságának, a szabad véleménynyilvánításnak” {34/1994. (VI. 42.) AB határozat, Indokolás IV. 6.; 12/2004. (IV. 7.) AB határozat, Indokolás IV. 1.}.

A bírói döntés nem jelölt meg olyan alapvető jogot vagy alkotmányos értéket, mely esetén mérlegelhető lenne az információszabadsághoz fűződő jog korlátozása, az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében ez alapvető feltétel alapvető jog – jelen esetben az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése szerinti alapvető jog – korlátozása esetén.

A magánszférához való jog a személyes adatok vonatkozásában olyan konkuráló alapjog, ami szolgáltathat jogalapot az információszabadság korlátozásának bizonyos eseteire. Az információszabadság érvényesülését közpénzekkel való gazdálkodás esetén - mely a közérdekű adatok speciális esete - a magánszférához való alapjog sem gátolhatja meg. Az információszabadság és a magánautonómia alapjogi konfliktusának ugyanis az a feloldása, ami lehetővé teszi, sőt kifejezetten ösztönzi a korrupciót azzal, hogy megmutatja, hogy hogyan kell a közpénzeket kiszervezni úgy, hogy az ne legyen visszakövethető, nem lehet arányos eszköz a magánautonómia védelmében. Az

Alkotmánybíróság 7/2020. (V. 13.) határozata szerint “a magánautonómia korlátozásának a közpénzekkel való gazdálkodás átláthatóságának biztosítása az indoka.” {7/2020. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [26]}, valamint “az Alaptörvény kifejezetten rendelkezik arról, hogy „[a] közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok”, függetlenül attól, hogy ezeket ki vagy mely szervezet birtokolja [39. cikk (2) bekezdés].” {7/2020. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [15]}

A magánszférához való jog azért sem hívható fel jelen ügyben, mert ha Indítványozó személyes adatok kiadását (is) igényelte volna, akkor a bíróságnak kellett volna gondoskodnia arról, hogy azok sérelme nélkül teljesítse alperes a nem személyes adatok kiadását. A bíróság azonban nem értékelte személyes adatként a kért – vállalkozások szerződéseit, építőanyagokat és egyéb gazdálkodással kapcsolatos – adatok jellegét, s ha ekként értékelte volna is, a kiadni kért szerződéseknek a személyes adatokat nem tartalmazó részeire kiterjedt volna Indítványozó információszabadsága, vagyis a bírói döntés ebben az esetben is aránytalanul korlátozta volna Indítványozó információszabadságát. Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésének személyes adatok védelméhez fűződő alapjoga azonban jelen ügyben a fentiek szerint nem merül fel kollidáló alapjogként.

A közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jog korlátozása tekintetében meghatározott az Alkotmánybíróság egy **speciális jogalapot** 34/1994. (VI. 24.) AB határozatában, melyben a korlátot az állam titoktartási kötelezettsége tekintetében azonosította.

Megállapította az Alkotmánybíróság 34/1994. (VI. 24.) AB határozata, hogy “mind a közérdekű adatok nyilvánosságának, mind a tudományos kutatás szabadságának alkotmányos korlátokat szabnak azonban a törvényi követelményeknek és az alapjogok alkotmányos korlátozásának megfelelő titoktartási rendelkezések.” {34/1994. (VI. 24.) AB határozat, Indokolás III. 3.} Az Infotv. megalkotása előtt hatályban lévő személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 19. § (3) bekezdését korlátozó tényezőként azonosította az Alkotmánybíróság, amely rendelkezés szerint “valamely adatot törvényi felhatalmazás alapján az arra jogosult szerv állam- vagy szolgálati titokká nyilváníthat és az aktanyilvánosságot törvény honvédelmi, nemzetbiztonsági, bűnüldözési büntelődési, központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdekből, külügyi kapcsolatokra, nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatokra, végül bírósági eljárásra tekintettel is korlátozhatja.” {34/1994. (VI. 24.) AB határozat, Indokolás III. 3.}

Utalt az Alkotmánybíróság az Emberi Jogok Európai Egyezményének 10. cikk 2. pontjára is, “amely szerint az információszabadság gyakorlása csak törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.” Mindezekre tekintettel megállapította a testület, hogy “**az információszabadság korlátozása tehát csak akkor fogadható el alkotmányosan indokoltnak, ha azt más alapjog érvényesülése kényszerítően indokolja, illetőleg ha az alapjogi korlátozást a fenti szempontok elkerülhetetlenül szükségessé teszik.**” {34/1994. (VI. 24.) AB határozat, Indokolás III. 3.} Hozzátette az testület, hogy “Az információk visszatartása, a nyilvánosságtól való elzárása így éppúgy alá van vetve az alapjogi korlátozásokkal szemben támasztott alkotmányossági követelményeknek, mint a tudomány szabadságát csontkító bármely korlátozó rendelkezés. A szükségtelen, elkerülhető és a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan korlátozás alkotmányosan megengedhetetlen, ezért alkotmányellenes.” {34/1994. (VI. 24.) AB határozat, Indokolás III. 3.}

A fentiekre tekintettel szükséges vizsgálni, hogy az Alkotmánybíróság által állam- vagy szolgálati titok esetén fennálló korlát megállapítható-e. Alperes azonban nem bizonyította az eljárás során, hogy bármilyen minősített adatot kezelne, így megállapítható, hogy az Alkotmánybíróság által felállított korlát nem érvényesülhet Indítványozó alapvető jogával szemben. Nincs olyan azonosítható állam- vagy szolgálati titok, amely korlátozhatná a közérdekű adatok megismerését.

Indítványozó határozott álláspontja szerint az érintett alapjog korlátozásának a fentiekben kifejtett határozott alkotmánybírói álláspont értelmében alperes vonatkozásában nincs és nem lehet legitim célja, a közpénzek eltitkolásával kapcsolatban nincs olyan kényszerítő szükség, amely indokolná ennek az egyébként is kiemelt közérdekű adatkörnek az átláthatósága elleni védelmet.

Feltéve, de meg nem engedve annak az eshetőségét, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság ezt az álláspontot nem osztja, a korlátozást szükséges mérlegelni a szükségességi-arányossági teszt további altesztjeivel. Az információszabadságot ellehetetlenítő döntés ugyanis akkor sem illeszkedik az alkotmányosan elfogadható alapjog-korlátozás keretei közé, ha lenne alkotmányosan igazolható legitim cél.

A korlátozás **az arányosság követelményének sem felel meg**, mert a Kúria döntése – tekintettel arra a tényre, hogy a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 2021. január 1. napján hatályba lépett 41/B. §-a alapján a Kúria határozata kötelező – *általános jelleggel* kötelezővé tenné az uniós források átláthatóságát ellehetetlenítő bírói értelmezést, mellyel **az információszabadsághoz fűződő alapjogot az uniós források vonatkozásában teljes mértékben kiüresíti.**

A bírói döntés alaptörvény-ellenesen korlátozza Indítványozó közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapvető jogát. Egyrészt az európai uniós forrásokat vonja ki a közpénz-fogalom alól annak alkotmányos tartalma ellenére, másrészt a közpénzzel gazdálkodók bizonyos körét a közérdekű adatszolgáltatásra kötelezettek alól, szembehelyezkedve az Alkotmánybíróság gyakorlatával, harmadrészt pedig nem ismeri fel az európai uniós források felhasználásának önálló közérdekű jellegét, így ellehetleníti az információszabadsághoz való alapvető jogát Indítványozónak mind a tájékozódás, mind – Indítványozó speciális hivatásából fakadóan – a tájékoztatás vonatkozásában.

Az Alkotmánybíróság jogosult az Alaptörvény rendelkezéseit és alkotmányos tartalmát értelmezni és érvényre juttatni. Indítványozó azt kéri az Alkotmánybíróságtól, hogy a közérdekű adatokhoz való hozzáféréshez fűződő információszabadság alapjogát a közpénzek átláthatóságának jogállami követelményére való tekintettel, valamint arra tekintettel, hogy az információszabadság a szabad tájékozódás, tájékoztatás, és véleménynyilvánítás alapvető garanciális feltétele, érvényesítse az alapvető jogok védelmében.

VII. Indítvány

Az Alkotmánybíróság által kimunkált gyakorlat következetesen védi a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapvető jogot, melynek speciális része a közpénzekre vonatkozó adatok transzparenciájának érvényesíthetősége.

Indítványozó a fentiekben kifejtettek alapján kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg a Kúria **Pfv.IV.20.904/2021/5.** számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt.

Kelt: Budapest, 2021. december 17.



képviselésében
dr. Szegedi Zsolt ügyvéd